

## Nr 52.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 5 april 1913.

» » » i Andra kammaren den 8 april 1913.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående åstadkommande av en effektiv tandvård särskilt vid landsbygdens små- och folkskolor.*

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4).

(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6).

### Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har framhållits behovet av att en utredning verkställdes om på vad sätt en effektiv tandvård särskilt vid landsbygdens små- och folkskolor må kunna komma till stånd.

Den av motionären framförda frågan synes Riksdagen vara av stor betydelse.

Redan tillförene har Riksdagens uppmärksamhet varit fästad å förevarande fråga, såsom framgår därav att 1912 års riksdag, på framställning av Eders Kungl. Maj:t, för anställande genom överstyrelsens för rikets allmänna läroverk försorg av undersökningar rörande munhygien vid de allmänna läroverken — vilka undersökningar skulle verkställas under loppet av åren 1913—1915 å samtliga elever vid de allmänna läroverken — för år 1913 beviljat ett anslag av 2,000 kronor.

Ännu ett uttryck för det alltmer framträdande kravet på en rationell tandvård är en av Svenska nationalföreningen för munhygienens befrämjande och Sveriges tandläkareförbund i januari 1912 till Eders Kungl. Maj:t ingiven framställning, varuti anhållits om utseende av sakkunniga för utredning av den offentliga tandvårdens ordnande.

Riksdagen har sig vidare bekant, att folkundervisningskommittén i sitt den 20 december 1911 avgivna betänkande, angående folkskoleseminarierna, i undervisningsplanen för dessa upptagit jämväl en hygienisk kurs, som väl även torde omfatta undervisning i tandvård. Efter vad Riksdagen erfarit, är undervisning i tandvård också avsedd att inbegripas i det blivande förslaget till undervisningsplan för folkskolorna.

Otvivelaktigt är, att tandvården i vårt land, särskilt på landsbygden, mången gång i hög grad försummas.

Riksdagen inser emellertid till fullo, att försök till genomförande av en mera effektiv tandvård, särskilt vid landsbygdens små- och folkskolor, komme att möta avsevärda svårigheter, först och främst ur ekonomisk synpunkt, men äfven med hänsyn till lokala förhållanden.

I fråga om sättet för anordnande av denna tandvård spelar givetvis upplysningsarbetet en stor roll, och då man torde kunna förutsätta, att sådant endast undantagsvis ingår i barnens uppfostran i hemmen, bör undervisning om vikten av tändernas vård i folkskolan bedrivas både så tidigt och så ingående som möjligt. Därjämte böra barnen tillhållas att vårda sina tänder, och torde tillsynen härutinnan kunna begynna redan i småskolan.

Tydligtvis innebär emellertid en effektiv tandvård mera än den nu nämnda undervisningen och tillsynen, så mycket mer som enligt tillgängliga upplysningar flertalet barn redan vid sitt inträde i skolåldern lära lida av tandröta och följaktligen behöva läkarvård. Huru den läkarvård, som sålunda vore påkallad, lämpligast skulle kunna på landsbygden göras mera allmänt tillgänglig tilltror sig Riksdagen icke kunna till fyllest bedöma. Möjligen skulle man kunna tänka sig, att saken kunde ordnas genom anställande av distriktstandläkare (tandinspektörer), och torde antalet dylika läkare icke behöva bliva allt för stort, enär distrikten kunde göras ganska omfattande.

På grund av vad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, på vad sätt en effektiv tandvård särskilt vid landsbygdens små- och folkskolor må kunna komma till stånd samt för Riksdagen framlägga förslag härom.

Stockholm den 8 april 1913.

Med undersåtlig vördnad.